

POETSKI KOLAŽ

UKRAJINSKA POEZIJA U PRIJEVODU NA HRVATSKI

Nastavljajući višegodišnju tradiciju prevodilačkih radionica u okviru kolegija Stilistika suvremenog ukrajinskog jezika, i ove akademske godine (2019./2020.) studenti 4. godine ukrajinistike predstavljaju hrvatske prepjeve izabranih pjesama ukrajinskih autora: Lesje Ukrajinke, Mikole Hviljovog, Mihajla Draj-Hmare, Line Kostenko i Vasilja Simonenka.

Susret s ukrajinskom poezijom tijekom studija inspirirao je studente da se okušaju u prevođenju zahtjevnih poetskih tekstova s ukrajinskog jezika na hrvatski kako bi primijenili znanja iz područja ukrajinistike stečena tijekom studija, a aktivni angažman studenata nadahnuo je predmetnog nastavnika da dade i svoj prilog ovogodišnjem projektu.

Prevoditelji:

- 1.Emily Bertović – Lesja Ukrajinica «Ja tebe ne volim» («Я не кохаю тебе»)
- 2.Tetyana Fuderer – Vasilj Simonenko «Zašto tuga često prati te» («Чому смуток з тобою поруч»)
- 3.Petra Jurič – Lesja Ukrajinica «Nada» («Надія»)
- 4.Jelena Jurič – Mikola Hviljovij «Sjene» («Тіні»)
- 5.Patricia Krvarić – Lina Kostenko «Ništa takvo nije ni bilo» («Нічого такого не стало»)
- 6.Hana Palac – Lina Kostenko «Misao potajnu ću ti reći» («Розкажу тобі думку таємну»)
- 7.Marija Posavec – Lesja Ukrajinica «Stajala sam, slušala proljeće» («Стояла я і слухала весну»)
- 8.Ana Rašić – Mihajlo Draj-Hmara «Dok ne umrem, ja ne prestajem» («Поки не вмру, не перестану»)
- 9.Kate Vučić – Lesja Ukrajinica «Vor» («Сосна»)

Grafički dizajn projekta: Patricia Krvarić.

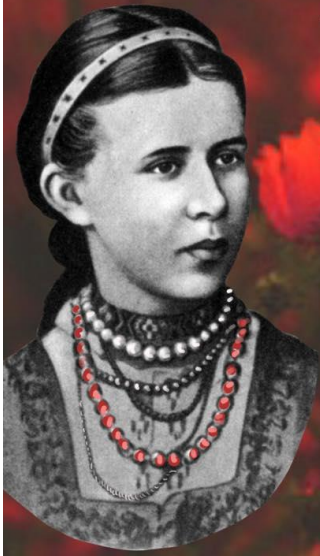
Zagreb, 21.04.2020.

Tetyana Fuderer

Леся Українка, справжнє ім'я – Лариса Петрівна Косач (1871–1913) Українська письменниця, перекладачка, культурна діячка. Геній української літератури, що входить в умовну тріаду Шевченко-Франко-Українка. У сучасній українській традиції входить до переліку найвідоміших жінок. Писала в жанрах поезії, лірики, епосу, драми, прози, публіцистики. Також працювала в ділянці фольклористики (220 народних мелодій записано з її голосу) і брала активну участь в українському національному та жіночому русі. Відома завдяки своїм збіркам поезій «На крилах пісень» (1893), «Думи і мрії» (1899), «Відгуки» (1902), поем «Давня казка» (1893), «Одно слово» (1903), драм «Бояриня» (1913), «Кассандра» (1903–1907), «В катакомбах» (1905), «Лісова пісня» (1911) та ін.

Я не кохаю тебе і не прагну дружиною стати.
Твої поцілунки, обійми і в мріях не сняться мені,
В мислях ніколи коханим тебе не одважусь назвати;
Я часто питаю себе: чи кохаю? – Одказую: ні!

Тільки ж як сяду край тебе, серденько мов птиця заб'ється,
Дивлюся на тебе й не можу одвести очей,
І хоч з тобою розстанусь, то в думці моїй застається
Наче жива твоя постать і кожнеє слово з речей

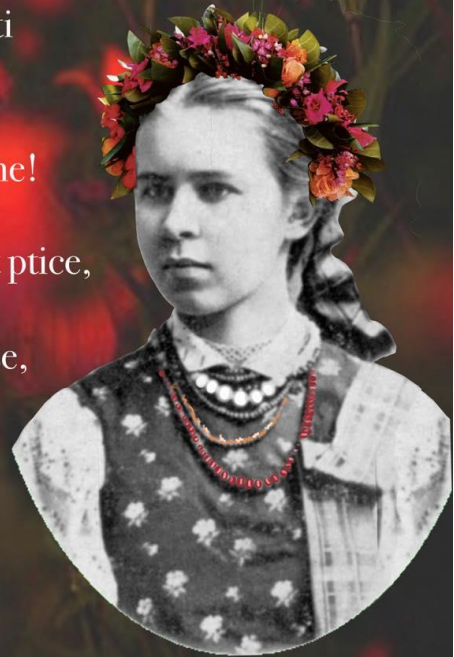
Часто я в думці з тобою великі розмови проваджу,
І світять, як мрія, мені твої очі, ті зорі сумні...
Ох, я не знаю, мій друже, сама я не зважу, –
Коли б ти спитав: «Чи кохаєш?» – чи я б тобі мовила: ні?..

Леся Українка

Ja tebe ne volim i ne čeznem suprugom tvojom stati
Tvoji poljupci i zagrljaji, ne dolaze u moje sne
U mislima se ne usudim nikada voljenim te zvati
Često samu sebe pitam: volim li? Odgovaram ti – ne!

Samo kad kraj tebe sjednem, zacvrkuće srce poput ptice,
Tebe gledam i ne mogu odvratiti pogled
I ako se rastanem s tobom, tad u mislima mojim vise,
Oživjela figura tvoja i svake riječi slijed

Ja često s tobom u mislima velike razgovore vodim
I svjetle mi, kao san, tvoje oči, te zvijezde tužne...
Ah, ne znam više, dragi moj, sama ne prosudim
Kada bi pitao «Voliš li» – Odgovorila bi li: ne?...

Prevela Emily Bertović, 28.03.2020.

ВОСНОВИТ' 17

журнал
іноземної
літератури

Стояла я і слухала весну...

Стояла я і слухала весну,
Весна мені багато говорила,
Співала пісню дзвінку,
голосну.

То знов тасмно – тихо
шепотіла.

Вона мені співала про
любов,
Про молодощі, радощі,
Надії.

Вона мені преспівала знов
Те, що давно мені співали
мрії.

Леся Українка

Stajala sam, slušala proljeće,

Stajala sam, slušala proljeće,
proljeće mi je puno govorilo,
pjevalo je pjesmu čistu,
glasitu.

Pa tiho – potiho
šaputalo.

Pjevalo je meni o
ljubavi,
O mladosti, radosti,
i nadi.

Otpjevalo mi je ponovno
To, što su mi davno pjevali
snovi.

Prevela Marija Posavec, 30.03.2020.

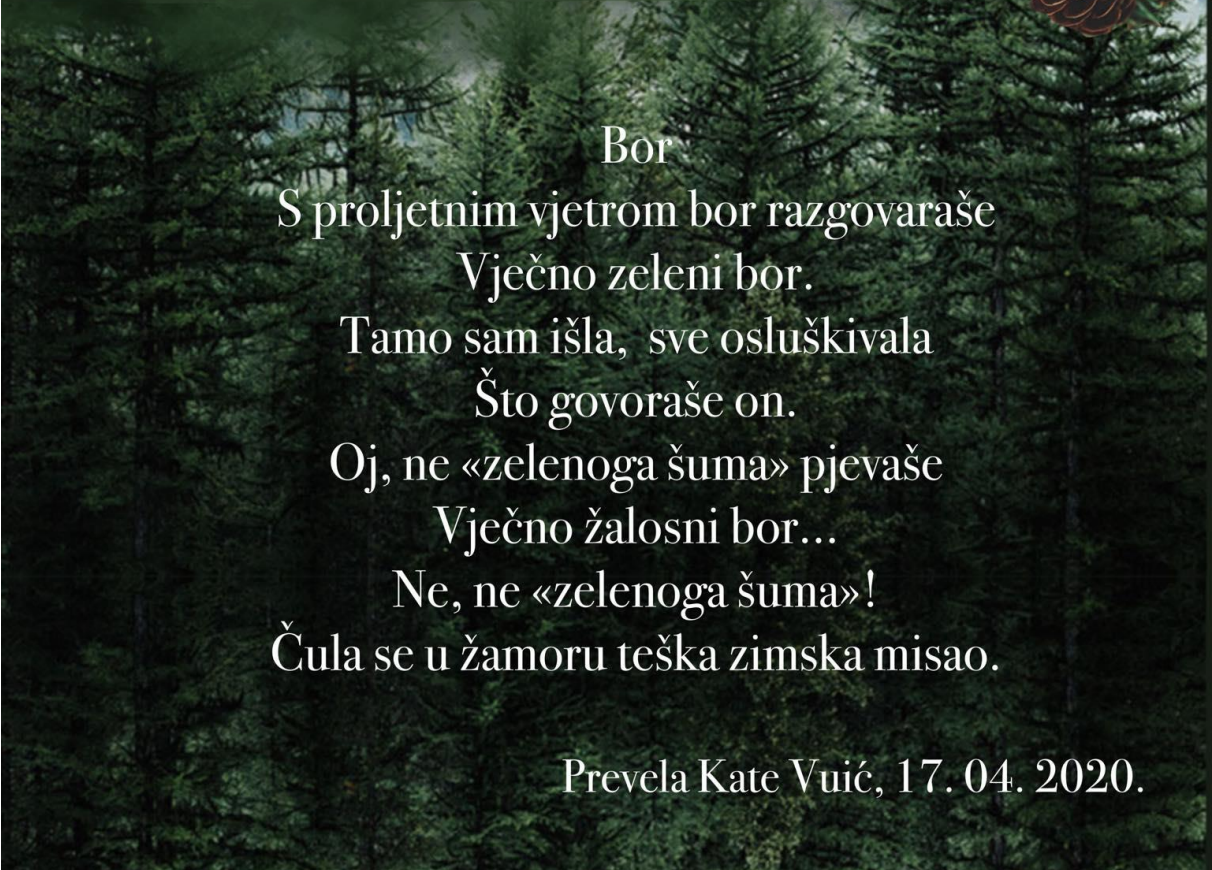
Сосна

З вітром весняним сосна розмовляла,
Вічно зелена сосна.
Там я ходила і все вислухала,
Що говорила вона.
Ой, не «зеленого шума» співала
Вічно смутная сосна...
Ні, не «зеленого шума»!
Чулася в гомоні тяжка зимова думка.

Леся Українка

Bor

S proljetnim vjetrom bor razgovaraše
Vječno zeleni bor.
Tamo sam išla, sve osluškivala
Što govoraše on.
Oj, ne «zelenoga šuma» pjevaše
Vječno žalosni bor...
Ne, ne «zelenoga šuma»!
Čula se u žamoru teška zimska misao.

Prevela Kate Vuić, 17. 04. 2020.

Надія

Ні долі, ні волі у мене нема,
Зосталася тільки надія одна:
Надія вернутись ще раз на Україну,
Поглянути ще раз на рідну країну,
Поглянути ще раз на синій Дніпро,
Там жити чи вмерти, мені все одно;
Поглянути ще раз на степ, могилки,
Востаннє згадати палкі гадки...

Ні долі, ні волі у мене нема,
Зосталася тільки надія одна.

Леся Українка

Nada

Ni sudbine niti volje ja nemam,
Ali samo još jednu nadu imam;
Nadu, doći iznova u Ukrajinu,
I pogledati iznova djedovinu,
Pogledati iznova plavi Dnjepar
Tamo živjet' il' umrijet', isto mi je;
Pogledati iznova stepe, groblja,
Za kraj, sjetiti se žarkih sjećanja...
Ni sudbine niti volje ja nemam,
Ali samo još jednu nadu imam,

Prevela Petra Jurič, 28.03.2020.

Микола Хвильовий,

справжнє прізвище якого Фітільов, народився 13 грудня 1893 року на території сучасної Сумської області в селищі Тростянець. Спочатку навчався у початковій школі, потім в Богодухівській гімназії. Життя в окопах, серед солдатських мас, починає формувати його демократичні, частково й більшовицькі симпатії. Весною 1921 року остаточно переїжджає до Харкова, де розпочинає цілком нове життя, свій фітільовський військовий період, залишаючи його відгомони й відблиски на відкуп художніх творів. 13 травня 1933 р. Микола Хвильовий застрелився. Так закінчила свої рахунки з життям людина, яка тричі була під розстрілом.

ВСЕСВІТ

ЖУРНАЛ ІНОЗЕМНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Sjene

Kraj prozora plove večeri u veu magle,
iza peći siva tuga nariče.

... Danas je divlje ...

Sjene, padaju sjene

Thierov udar biča,

Momci! Osedlajte konje!

Konji!

Konji!

Konji!

Užas.

Lice zaliveno krvlju

... negdje na sajmu.

Noći, što nisi uredila obrve

Zašto?

Prevela Jelena Jurić, 20.03.2020.

Тіні

В серпанках вечори проходять біля вікон,
за пічкою квилить сіренький смуток.

...Сьогодні дико...

...Тіні, падають тіні.

Свист нагая Тьєра,

Хлопці! Скоріш на коні!

Коні!

Коні!

Коні!

Жах.

Зав'юшилось обличчя кров'ю

...на ярмарці колись.

Чого ж ти, ніч, не сплянтувала брови?

Чого?

Микола Хвильовий

Михайло Драй-Хмара (1889–1939)

- Народився 10 жовтня 1889 р. в козацькій родині.
- Поет, учений-філолог, славіст, перекладач.
- Знав 19 мов.
- Власні вірші українською мовою починає друкувати з 1919 р.
- 1918–1923 – професор Кам'янець-Подільського університету.
- Перша та єдина збірка «Проростень» (1926).
- 1928 р. надрукував сонет «Лебеді» з присвятою своїм товаришам.
- Помер 19 січня 1939, концтабір ГУЛАГ СРСР.

ВСЕСВІТ

ЖУРНАЛ ІНОЗЕМНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Поки не вмру, не перестану..."

Dok ne umrem, ja ne prestajem

Поки не вмру, не перестану
Тебе шукати на землі
І серце зоряного лану,
Де Твої плинуть кораблі.

Dok ne umrem, ja ne prestajem
na zemlji tražiti tebe
I srce zvjezdane livade,
gdje tvoje barke odvede.

Засклеплена в глухій яскині
Моя бунтується душа -
О, де те небо, де те синє,
Що смертний біль її втіша?

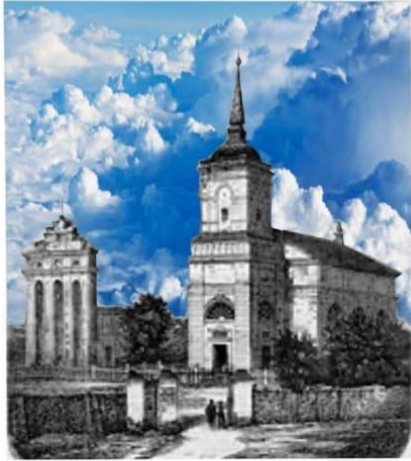
Prikovana u gluhoj pećini
Moja duša negoduje -
O, gdje je nebo, gdje je plavo,
Zar smrtna bol njoj utjeha je ?

Дихни на неї, як в дитинстві,
Що в землю з ненькою лягло,
І не цурайсь мене - я син твій
І пригорни моє чоло.

Diši nad njom kao na dijete
Što je s majkom u zemlju leglo,
I ne odguruj me – tvoj sam sin
I pomiluj moje čelo.

Михайло Драй-Хмара

Prevela Ana Rašić, 27.03.2020.

"КОЛИ В ЛЮДИНИ
Є НАРОД,
ТОДІ ВОНА УЖЕ
ЛЮДИНА"

-Ліна Костенко

Ліна Василівна Костенко (19 березня 1930, Ржищів, Київська область) – українська письменниця-шістдесятниця, поетеса. Лауреат Шевченківської премії (1987), Премії Антоновичів (1989), премії Петрарки (1994). Почесний професор Києво-Могилянської академії, почесний доктор Львівського та Чернівецького університетів. Відмовилась від звання Героя України. Була однією з перших і найпримітніших у плеяді молодих українських поетів, що виступили на межі 1950–1960-х років, період так званих «шістдесятників». Твори Костенко перекладено англійською, білоруською, естонською, італійською, німецькою, словацькою та французькою мовами.

Розкажу тобі думку таємну,
дивний здогад мене обпік:
я залишуся в серці твоєму
на сьогодні, на завтра, навек.
І минатиме час, нанизавши
сотні вражень, імен і країн, —
на сьогодні, на завтра, назавжди! —
ти залишишся в серці моїм.
А чому? То чудна теорема,
на яку ти мене прирік.
То все разом, а ти — окремо
І сьогодні, і завтра, й навек.

Ліна Костенко

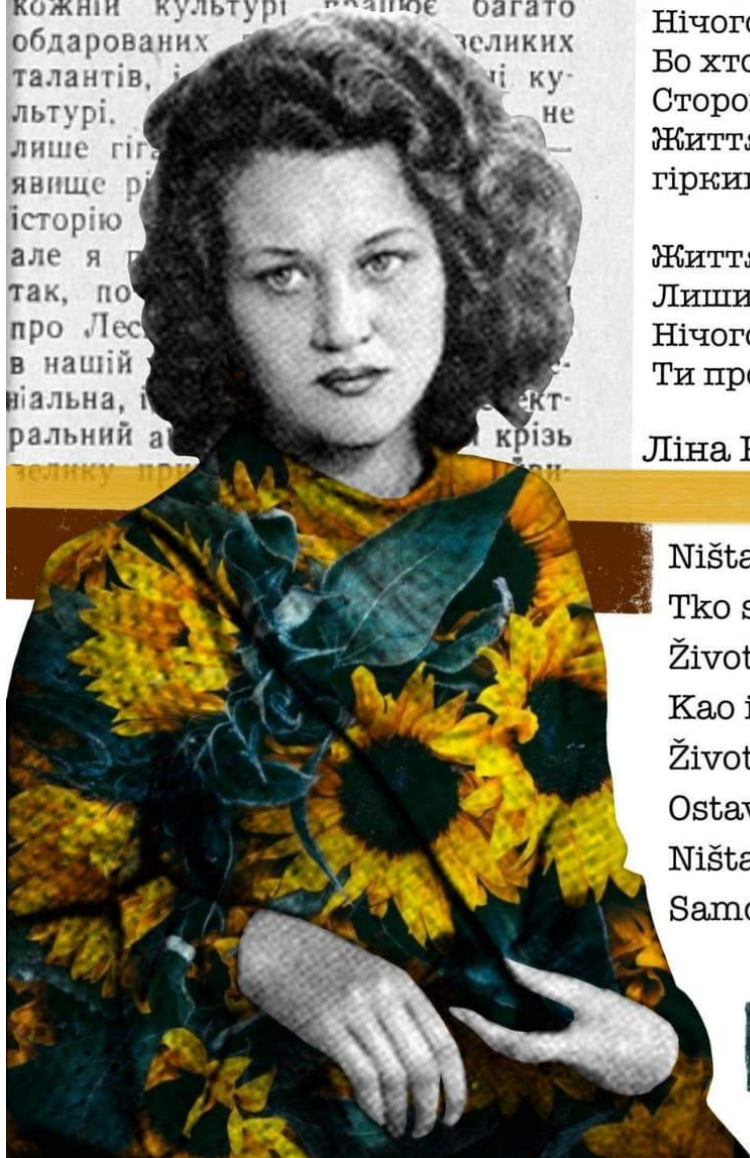
Misao potajnu ću ti reći,
čudna slutnja me opekla:
u srce ću tvoje ja zaleći
za danas, za sutra, do vijeka.
Vrijeme će prolaziti, nanizavši
sto dojmova, imena, zemalja, —
za danas, za sutra, za zauvijek! —
tebe moje srce ne ostavlja.
Zašto? To je čudna teorema,
na koju si me kaznio.
Sve zajedno, ti — odvojeno
i danas, i sutra, i zauvijek.

Prevela Hana Palac, 28.03.2020.

ПОЕТИ-ШІСТДЕСЯТНИКИ

АЛЕ ЧОМУ, власне, гени? В кожній культурі знаходять багато обдарованих великих талантів, і в кожній культурі. Але лише гіга-явище рідкісності історію але я так, по про Лес в нашій віальна, і ральний а велику про

шии ступінь обдарованості — це Нічого такого не сталося. Бо хто ти для мене? Сторонній. Життя соталось, соталось гіркими нитками іронії.

Життя соталось, соталось. Лишився клубочок болю. Нічого такого не сталося. Ти просто схожий на Долю.

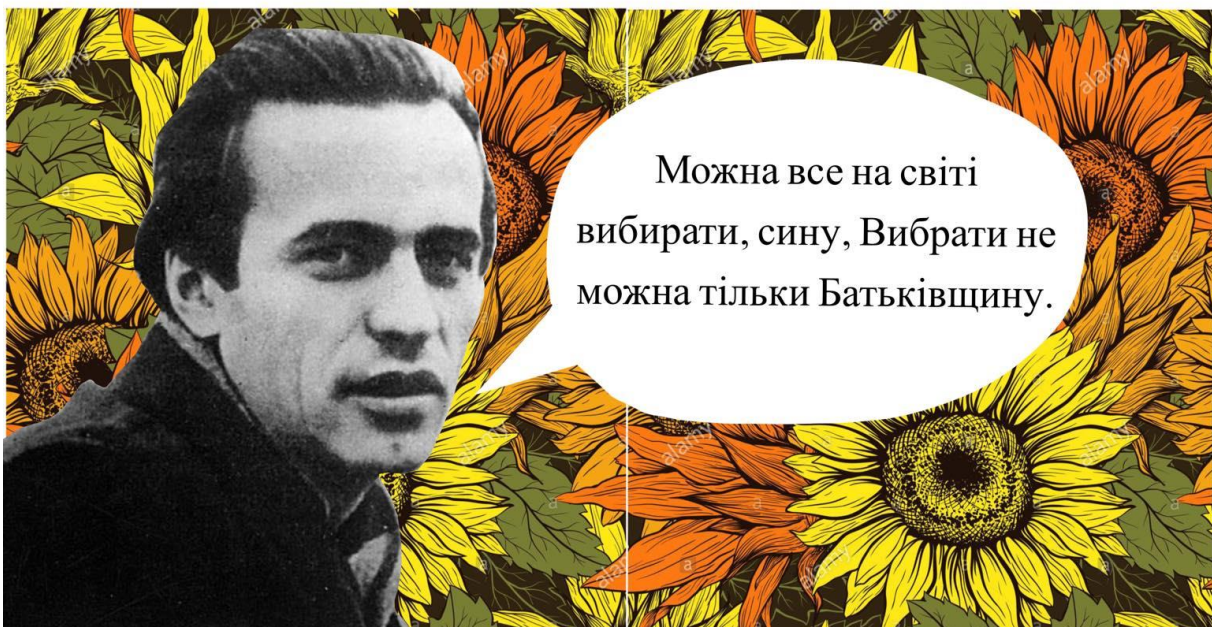
Ліна Костенко

Ništa takvo nije ni bilo.
Tko si meni ti? Samo stranac.
Život se pleo i pleo.
Kao ironije gorki konac.
Život se pleo i pleo.
Ostavivši klupko gorčine.
Ništa takvo nije ni bilo.
Samo si poput sudbine.

Prevela Patricia Krvarić,
30.03.2020.

Василь Симоненко (08.01.1935 – 13.12.1963) – український поет-шістдесятник, публіцист і журналіст. Народився у с. Біївці на Полтавщині. Закінчив факультет журналістики Київського університету. Вбитий агентами радянських спецслужб. Свідок героїзму і шляхетності звичайної людини у воєнні і повоєнні роки, якого надихали загальнолюдські і патріотичні мотиви, а також боротьба проти неосталінізму, тоталітаризму і шовінізму. За життя вийшла друком лише його збірка «Тиша і грім» (1962). Інші збірки В. Симоненка – «Земне тяжіння» (1964), «Поезії» (1966), «Лебеді материнства» (1981). Перу Симоненка належить збірка новел «Вино з троянд» (1965). Писав епіграми, епітафії, оповідання для дітей і ін. На початку 1990-их опубліковано щоденник поета «Окрайці думок». Його твори перекладено багатьма світовими мовами.

Можна все на світі
вибирати, сину, Вибрати не
можна тільки Батьківщину.

ВСЕСВІТ

ЖУРНАЛ ІНОЗЕМНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Чому смуток з тобою поруч
Часто ходить у світлі дні?
Певне, є в тебе біль і горе,
Невідомі зовсім мені.

Хоч на щастя життя багате,
Але кожну людину ждуть
І печалі, і сум, і втрати,
І не можна їх обминуть.

Але к бісу цю мудрість убогу!
І догадки під три чорти!
Я бажаю, щоб всю дорогу,
Все життя усміхалась ти.

Щоб ніколи сльоза на вії
Не світилася, мов роса.
Хай же щастям завжди ясніє
Некриклива твоя краса.

Я не йму тобі зовсім віри,
Як сумною побачу тебе,
Небо в сутінь буває сірим,
А насправді ж воно – голубе .

Василь Симоненко

Zašto tuga često prati te
Usred vedra, jasna dana?
Bit će, bol i patnja u tebi
Meni posve tuđa, strana.

Život donosi mnogo sreće
No svakog čovjeka čeka
Gubitak i tuga što peče
I za njime stalno vreba.

Kvragu mudrost ova uboga!
Nagađanja sva bestraga!
Nek' na kraju puta tvoga
Prati te osmijeh, draga.

Neka suza u oku tvome
Ne svjetluca, nalik rosi.
Nek' zauvijek zasja srećom
Dražest koju tiho nosiš.

Ja ne vjerujem tebi sasvim
Kada izgledaš tužno, sjetno,
Nebo u suton biva sivim,
A u stvarnosti je plavetno.

Prevela Tetyana Fuderer,
14. 03. 2020.